

BALKANSKE DRŽAVE V KREMLJIJH NEMČIJE

**NEMČIJA JE DOSEGLA VES SVOJ
GOSPODARSKI USPEH NA ISTI
NAČIN KOT POLITIČNE USPEHE**

S trgovskimi in političnimi pogodbami si Nemčija odpira pot na vzhod. — Madžarska je že sedaj v gospodarskem pogledu nemška kolonija. — Pogodba z Jugoslavijo. — Z Avstrijo in Čehoslovaško je bila odstranjena zadnja ovira.

PRAGA, Čehoslovaška, 30. oktobra. — "Tigrova kletka je na stečaj odprta, krotilec je zbežal in prestrašeni narodi se boje najhujšega."

Tako je nedavno popisal politični položaj v jugovzhodni Evropi nek poslanec angleškega parlamenta.

Nemčija okorišča razburjenost, ki je nastala vsled monakovskega sporazuma po malih državah ter prodira proti vzhodu do obrežja Črnega in Egejskega morja in celo še dalje.

Veliko trgovsko prodiranje vzhodu, ki ga je pred tremi leti pričel tedanji nemški gospodarski minister dr. Hjalmar Schacht, sedaj nadaljuje gospodarski minister Walter Funk in je v ta namen nedavno obiskal Bolgarsko, Jugoslavijo in Turčijo. Povsod je bil sprejet kot poslanik zmagovitega nemškega tretjega cesarstva.

Funk se je posrečilo skleniti z Jugoslavijo novo trgovsko pogodbo ter postaviti stalno razmerje med dinarjem in marko.

Bolgarska, ki je dobila veliko posojilo od Francije, je dobila drugo posojilo v Nemčiji za oborožitev.

V kratkem se bodo pričela pogajanja za trgovsko pogodbo med Nemčijo in Rumunsko, kajti rumunski trgovski položaj se je po osvojitvi Avstrije in sudskega ozemlja zelo izpremenil.

Madžarska je sedaj gospodarsko nemška kolonija.

Nemčija kupuje mnogo blaga na Grškem ter obvladuje njen uvoz.

Tako je Nemčija razširila gospodarsko hegemonijo po obsežnem delu Evrope z okoli 70,000,000 prebivalci.

Svoj gospodarski uspeh je Nemčija dosegla z istimi sredstvi, kot vse dosedanje politične uspehe, s priprostim in natančnim, toda odločnim načrtom. Nemški generalni štab je nedavno povdarjal, da bi bila v novi svetovni vojni Nemčija zopet poražena, ako bi njene sovražnice postavile okoli nje uspešno blokado, ki bi odrezala vsak dovoz blaga.

Ker Nemčija zaradi šibkih financ ne more zgraditi močne vojne mornarice, ki bi mogla prebiti blokado, zato je bila prisiljena poiskati si novih polj za dobavo živeža in surovin. In to je našla na Balkanu.

V balkanskih državah so bile gospodarske razmere skrajno slabe in so zato le prerade sprejele dr. Schachtov načrt in Nemčija je vsa tri leta dobivala ves svoj živež samo z Balkana, četudi na kredit.

Ko je bila odstranjena Čehoslovaška kot politična in vojaška sila in ko je bila še prej Avstrija vključena v nemške meje, je padla zadnja ovira za nemški razmah proti vzhodu.

Madžarska stoji na vratih Nemčije. Postala pa je že vazalka Nemčije in že tudi izgleda, da bo postala nacijska.

Monakovski sporazum je bil hud udarec za jugoslovanske demokrate, toda je utrdil stališče dr. Milana Stojadinovića. V Jugoslaviji so sicer še vedno protinemške sile, toda so brez moči proti žvenketu nemške marke.

Zaradi dobrih odnosov s Francijo in Anglijo kralj Boris Bolgarske še ni približal Berlin-Rim osi, toda močno fašistično gibanje na Bolgarskem se zavzema za tesnejše sodelovanje z Nemčijo.

Daladier je razbil narodno fronto

**BORAH OBSOJA
MONAKOVSKI
"SPORAZUM"**

Senator je mnenja, da Združene države niso odgovorne, če se je zgodila Čehoslovaška krivica.

WASHINGTON, D. C., 29. oktobra. — Nedavno je predsednik Roosevelt izjavil, da niso bile ne more roditi miru.

Te njegove besede je danes komentiral republikanski senator Borah iz Idaho. Dejal je, da je danes potegnena črta med vladami, ki streme po uničenju svobode, in med vladami, ki skušajo svobodo ohraniti.

Senator je tolmačil Rooseveltov govor v smislu, da Združene države niso odgovorne za monakovski "sporazum", čigar posledica je bilo razkosa nje Čehoslovaške.

Monakovski sporazum, — je izjavil senator, ki je član senatnega odbora za vnanje zadeve, — dokazuje, da je najvišje načelo moderne diplomacije — kršenje pogodb. Monakovski "sporazum" je v zasmeš in zaničevanje vsakemu sporazumu.

Ne vem prav zagotovo, — je dejal Borah, — kaj je naš predsednik nameraval, toda zdaj se mi, da so vsebovale njegove besede odločen sklep, da Amerika ni odgovorna za vse tisto, kar se je zgodilo v Monakovem. Roosevelt je pozval Hitlerja in Beneša, naj se skušata sporazumeti. V Monakovem niso vprašali Beneša za mnenje. Noben zastopnik Čehoslovaške ni bil navzoč pri konferenci. Združene države so storile svojo dolžnost, za tisto pa niso odgovorne, kar se je nato zgodilo.

Tudi DUNAJSKEMU ZREZKU BO ODKLENKALO

STUTTGART, Nemčija, 29. okt. — Bivša Avstrija je izgubila vso samostojnost. Zdaj je celo dunajskemu zrezku (wiener-schnitzel) odklenkalo. Ker je začelo Nemčiji manjkati teletine, je izjavil državni komisar za bivše avstrijsko ozemlje, Joseph Buerkel: — Če zahtevajo državni interesi odpravo dunajskega zrezka, naj torej gre dunajski zrezek k vrugu.

Rumunska je do sedaj še edina balkanska država, ki še ni stopila v krog Nemčije. Kralj Karol je zadržal nazijsko Železno gardo in četudi je s svojim diktatorstvom sprejel fašistične metode, je njegova vnanja politika naklonjena zapadnim evropskim državam.

Ker pa je sedaj Francija opustila svojo podenavsko politiko, bo tudi kralj Karol prisiljen obrniti se v smeri Berlin-Rim osi.

**KONZUL
IZRABLJA
GOSTOLJUBNOST**

Kongresnik E. Celler zahteva, naj nemški konzul Borchert takoj odstopi, — Konzul se izgovarja.

WASHINGTON, D. C., 29. oktobra. — Demokratični kongresnik Emanuel Celler iz New Yorka je prosil danes državnega tajnika Hulla, naj takoj zahteva odpoklic nemškega generalnega konzula v New Yorku, dr. Hansa Borcherta.

Celler je brzojavil Hullu, da je konzul na nekem javnem zborovanju v New Yorku napadl svobodo tiska v tej deželi. Konzul je tudi zagovarjal izgon gotovih skupin iz nemške države.

Brzojavko je zaključil Celler z besedami: — Borchert izrablja našo gostoljubnost ter napada stebre naše svobode, svobodo tiska in svobodo vere. On se norčuje iz gotovega razreda naših državljanov. Njegova nadaljna navzočnost bi dala povod splošnemu nezadovoljstvu.

Konzul Borchert je rekel častniški poročevalcem, da so nekateri njegov govor napadli no tolmačili.

VOLITVE V SUDETIH

Nemški notranji minister Frick je napovedal, da bodo v kratkem, bržkone sredi novembra razpisane v sudske-nemških pokrajinah volitve v državni zbor, da bi tako tudi sudske Nemci dobili svoje zastopnike.

Takoj po volitvah bo skliceno zasedanje državnega zbora, na katerem bo govoril Hitler o mednarodnem položaju ter bo po zahtevanju poučenih krogov objavil nemške kolonialne zahteve in obenem stavljal predloge za dokončno ureditev položaja v Evropi.

NAPAD NA PALESTINSKEGA ŽUPANA

JERUZALEM, Palestina, 27. oktobra. — Arabci so v priporočil napad na župana mesta Tiberia, Alhadeefa, ki je po rodu Žid. Misleč, da je mrtev, so ga pustili ležati na cesti, pa je bil le smrtnonevarno ranjen.

**SILEN POŽAR V
MARSEILLESU**

Požar je nastal v veliki trgovini. — Zgorel je hotel, v katerem je stanoval Daladier. — Najbrže je 100 mrtvih.

MARSEILLES, Francija, 30. oktobra. — Katastrofalen požar je nastal v veliki šest nadstropni trgovini Nouvelles Galeries na slovitni Rue Cannebiere. Ogenj se je naglo širil in v eni uri objel Hotel de Noailles, kjer so stanovali ministrski predstavniki. Edouard Daladier in drugi delegati na kongresu radikalnih socijalistov.

Na mesto, ki je bilo slovesno okrašeno na čast odličnim gostom, je legel strah in potrtost. Huda sapa je gnala plamene od hiše do hiše in uničena je bila najpomembnejša ulica Marseillesa.

Najraskočnejši hotel v mestu de Noailles je stal ravno nasproti trgovine, ki je pričela goreti. Daladier, vnanji minister Bonnet in drugi delegati so bili ob času na kongresu svoje stranke, toda policija je še o pravem času rešila vse Daladierove listine, in jih odnesla na policijsko stražnico.

Vsa poslopja v okolici so bila v plamenih in vročina je bila tako huda, da so mogli gasilci gasiti le iz daljave.

PARIZ, Francija, 30. okt. — Požar v Marseillesu je zahteval mnogo človeških žrtev. — Nad 100 oseb pogrešajo in izpod razvalin so izvele že nad 20 trupel. Nad dvajset oseb se nahajajo v bolnišnicah.

Žrtve so večinoma prodajalke v Nouvelles Galeries, ki je največja trgovina v Marseillesu.

Poleg Galeries je pogorel tudi največji hotel de Noailles, hotela Grand in Astoria pa sta bila poškodovana. Ravno tako je deloma pogorela neka velika banka, šola in gledališče.

Prvotno so oblasti domnevale, da je zgorelo samo 5 oseb, nato 10, zatem 20, tako da je slednjič število skoro doseglo 100. Ob času, ko je nastal požar, je bilo v trgovini 335 uslužbencev in poleg tega še 45 delavcev, ki so nekaj popravljali.

JAPONSKA POROČA O USPEHIH

SANGHAJ, Kitajska, 30. oktobra. — Japonci imajo v svoji oblasti provinco Hupej vzhodno od Peiping. Hankov železnice. Bojne ladje prodirajo po Jangceu navzgor ter se že 20 milj od Hankova.

Sverno od Jangcea se nahaja 15 kitajskih divizij v veliki zagati. V nekaterih bitkah so Kitajci izgubili od 4000 do 5000 vojakov.

Japonski vojaki so dobili strogo ukaz, da ne ropajo po Hankovu.

**FRANCIJA SE BO PRIBLIŽALA
HITLERJU IN MUSSOLINIJU**

MARSEILLES, Francija, 30. oktobra. — Ministrski predsednik Edouard Daladier je od svoje stranke radikalnih socijalistov prejel mandat, da vodi Francijo iz dosedanje levicne smeri v novo smer discipline doma in do prijateljskih odnosov z Nemčijo in Italijo.

**POLJSKI ŽIDJE
BODO IZNANI
IZ NEMČIJE**

Nemčija je pričela deportirati vse Žide, ki so poljski državljani. — Vsled pogajanj s Poljsko je bil izgon ustavljen.

BERLIN, Nemčija, 30. okt. — Več preplašenih poljskih Židov se nahaja v koncentracijskih taboriščih in bodo najbrže izgnani na Poljsko.

Nemška policija zapira poljske Žide in na poljski meji se že nahaja okoli 6000 Židov, ki bodo poslani čez mejo.

Na Dunaju je bilo zaprtih okoli 2000 Židov. Policija voharoma zapira može ter žene in otroci ne vedo, kdaj se bodo zopet združili s svojimi na Poljskem.

BERLIN, Nemčija, 30. okt. — Med Nemčijo in Poljsko je prišlo do sporazuma, da Nemčija preneha izganjati žide, ki so poljski državljani.

O končni usodi teh Židov se pogajanja med Nemčijo in Poljsko nadaljujejo.

Do tega sporazuma je prišlo, ko je bilo čez mejo na Poljsko poslanih že okoli 7000 Židov, njih žena in otrok.

Kot poroča Associated Press je bilo čez mejo poslanih 12 tisoč Židov.

Poljska se je že odločila, da pošlje v Nemčijo žide, ki so nemški državljani, ko je prišlo do sporazuma med obema državama.

Po nemški cenitvi je v Nemčiji okoli 60,000 Židov, ki so poljski državljani.

Med obema državama je bilo tudi dogovorjeno, da oni Židi, ki so že bili v 24 urah poslani čez mejo, ostanejo na Poljskem. Okoli 13,000 Židom, ki se nahajajo na meji, pa bo dovoljeno, da ostanejo v Nemčiji, dokler o njih ne odločijo pogajanja.

Medtem pa še vedno prihajajo vlaki z Židi na poljsko mejo. Nemška policija zapira Žide po celi Nemčiji, zlasti pa v Monakovem in na Dunaju. Berlin pa že nima skoro nobene poljskega Žida.

Kongres radikalnih socijalistov je na svoji zaključni seji sprejel resolucijo, ki zahteva, da se stranka odreče vsaki zvezi s francoskimi komunisti, vsled česar je razbita narodna fronta.

Vlada je bila pooblašena, da sledi naslednjim smernicam:

1. Stalno zbližanje z nemškim kanclerjem Adolfom Hitlerjem in italijanskim ministrskim predsednikom Benitom Mussolinijem v novem okviru monakovskega sporazuma štirih držav.

2. Francija naj si prizadeva, da pride do svetovne gospodarske konference po predlogih predsednika Roosevelta.

3. Proizvodnja delavskih in družabnih dohodov naroda ne fronte, da pojemajoča industrija zopet oživi. Postavljena mora biti vlada discipline.

4. Dražetni ukrepi, da so vladni izdatki zmanjšani, da je izravnani proračun in da finance stabilizirane.

5. Volitvene reforme, da zmanjšajo politično moč komunistov in levčarskih socijalistov. Francija naj bo preurejena saj v polovico totalitar, no državo.

Na ta program, ki zahteva prerembo vnanje politike zadnje demokratske države v zapadni Evropi, je Daladier postavil svoje politično življenje.

Ko je bil zopet izvoljen za predsednika svoje stranke, je rekel 2000 delegatom:

"Svojo smer sem si izbral in ji bom sledil navzlic napadom. Dežela se mora zavedati žrtve, katere bom zahteval od nje. Ako se mi ne posreči, dežele dovesti do razumevanja, bom prostovoljno odstopil."

"Nikar pa ne pozabimo, da igra Francija zadnjo karto za svojo demokracijo."

Ker resolucija zahteva približanje Francije k Nemčiji in Italiji, je jasno, da bo francosko-ruska vojaška zveža prišla ob vsako veljavo.

SLOVITI LETALEC SIKORSKI V BEOGRADU

BEOGRAD, Jugoslavija. — 20. oktobra dopoldne je prispel sem sloviti konstruktor največjih letal na svetu, inž. Igor Sikorski, ki je obiskal komandanta letalstva generala Janjovića, nato pa Aeroklub. Ruski mitropolit Atanasije je priredil njemu na čast čajanko. Letalec Sikorski bo imel v Aeroklubu predavanje o svojih velikih letalih.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Rak, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto volja list na Ameriko Za New York na celo leto .. \$7.00 Za pol leta .. \$3.50 Za leto na celotni svet .. \$7.00 Za leto na celotni svet .. \$7.00	Za New York na celo leto .. \$7.00 Za pol leta .. \$3.50 Za leto na celotni svet .. \$7.00 Za leto na celotni svet .. \$7.00
---	---

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHease 3-1242

POŠILJATELJI brez plačila in obveznosti se ne pričajo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejeto bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

KJE JE DOSLEDNOST?

Nedavno je govoril na skupščini konservativcev v Edinburghu angleški vnanji minister lord Halifax ter zaključil svoj govor takole:

— V slučaju vojne bi bila Čehoslovaška popolnoma uničena. Revizija mirovne pogodbe v Versaillesu je v teku in bo zajamčila mir.

Z isto doslednostjo bi lahko rekel lord Halifax:

— Demokracija je na smrtni postelji, in njene ure so štete. Čemu bi trošili denar za zdravnika, da bi je še nekaj časa umetno ohranili pri življenju?

Lord Halifax prav dobro ve, kot ve tudi vsak pametni človek, da ni namreč šlo za obstoj Čehoslovaške, pač pa za obstoj evropske demokracije.

Versaillsko mirovno pogodbo je bilo treba revidirati, toda ne tako, da je bila Čehoslovaška uničena, pač pa tako, da bi bila evropska demokracija ojačena.

Revizija versaillske pogodbe je v teku in se bo završila po Hitlerjevi volji, ker nista Anglija in Francija tako nastopili kot bi morali.

Prvo, kar bo sedaj Hitler storil, bo to, da bo zahteval kolonije.

Kaj bosta rekla Halifax in Chamberlain, ko bo dospelo iz Berlina povelje: — Vrnite nam kolonije, ki jih je imela Nemčija pred vojno. Predvsem nam vrnite Jugozapadno Afriko. Pritrdila sta, da je treba mirovno pogodbo revidirati. Bedita dosledna in se ne protivita reviziji.

Kaj bo rekla v tem slučaju Anglija?

Tista Anglija, ki je bila doslej vedno vajena pošiljati druge v ogenj po kostanj in sama spraviti dobiček.

Zvezni pisateljski projekt

WPA podjetje, ki se naziva Federal Writer's Project, izdaja vrsto ameriških kazipotov (American Guides), v katerih se primerno poudarja, kar so tuje rodnosti skupine prispele k izgradnji Amerike. Dasi so razni kazipoti o državah in poedinah mestih, izdani od teh samih WPA pisateljev, že vsebovali precej podatkov o teh tujerodnih skupinah, je preobsežen, da bi se o njem ravnalo le na ta način. Vsled tega pripravljajo se izdaje nekaj, ki bodo posvečene izključno posebnim priseljenim skupinam in položaju, ki so si ga stekle v ameriškem življenju v tem ali onem mestu oziroma širini naroda.

Zvezek "The Italians of New York" začneja z zgodovino italijanskih priseljencev in njihovega naseljevanja v kolumbijski dobi. Razlagajo se vzroki, zakaj so se priseljevali v velikih masah v zadnjem delu devetnajstega in začetkom dvajsetega stoletja. Poudarja se prispevki italijanskih tujerodcev k razvoju današnjega New Yorka in se sistematično opisuje njihovo socijalno, versko in kulturno življenje. O rani kolonizaciji omenja, ki je potem postal New Jersey, se razpravlja v knjigi "Svedi in Fini v New Jersey" ki je bila letos izdana v proslavo tristoletnice, odkar so se Holandci Peter Minuit in njihovi švedski naseljenci izkrcali na obali Novega sveta.

Knjiga "Armeni v Massachusetts" opisuje, kak vpliv na življenje v državi Massachusetts je imelo 20.000 Armencev, ki so se tam naselili v zadnjem polstoletju.

Knjiga "Landmanschoften", pred kratkim izdana v židovskem narečju, pripoveduje o raznovrstnih židovskih socijalnih organizacijah v Združenih državah.

Izmed sličnih knjižic, ki jih pisateljski projekt sedaj pripravlja, so zvezki "Židje New Yorka", "Nemci New Yorka", "Latinci New Yorka". Bodo pa tudi študije o "Portugalcih New Englanda" in "Francoskih Kanadcih New Englanda." Posebni pisateljski projekti v državah Delaware, New

York, New Jersey, Maryland, Illinois, Ohio in Michigan posevčajo svoj čas izključno zgodovini narodnostnih skupin v dotičnih državah.

Glavna naloga federalnega pisateljskega projekta je, pripravljati serije "American Guide" (ameriških kazipotov), od katere so izdali že 150 zvezkov. Svaha kazipotov je nuditi ameriški občinstvu zanesljivo sliko dežele — njenega zemljepisa, industrij, zgodovine in kulturnega ter socijalnega življenja. Ko bo serije dovršena, bo vsebovala ne le posebne zvezke za vsako izmed 48 držav, kakor tudi Alaske in Portorico, marveč tudi za mnoga naša vlemesta, pokrajine posebnega pomena in glavne narodne ceste. Načrt predvidja 250 zvezkov, od katerih je nekatere pripravljajo, ne vsebovajo že izdanih zvezkov.

"New York Panorama" ki je bil ravnokar izdan, je prvi zvezek trozveznega kazipota mesta New York. Poglavje o narodnostih, naslovljeno "New York Symphony", pripoveduje o Nemcih, Angležih, Francoskih, Portugalskih, Švedih, Rusih, Poljakih, Špancih, Fincih, Skotih, Irskih, Čehih, Madžarih, Rumunih, Židih, Avstrijcih, Grkih, Italijanih, Dancih, Letih, Belgijcih, Litvincih, Sirih, Turkih in drugih, ki sestavljajo življenje ameriške metropole.

Drugi že izdani zvezki vključujejo "Idaho: kazipot v besedah in slikah," "Massachusetts: kazipot k njenim krajam in ljudstvu," "Rhode Island: kazipot do najmanjše države." Zvezek "U. S. No. 1." je kazipot za proslavljeno cesto U. S. Highway Route, ki začneja v državi Maine, gre skozi državo in mesto New York, Philadelphia, Baltimore, in Washington, in konča med palmami države Florida.

Federalni pisateljski projekt daje delo približno 3800 pisateljem in pisarniškim delavcem 95 odst. izmed katerih je bilo povzetih iz reliefnih seznamov.

V BANATU ROJEN NEMEC ŠEF MADŽARSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Namesto odstopivšega dose-danega šefa madžarskega generalnega štaba, generala Keresztes-Fischerja, je bil imenovan za novega načelnika madžarskega glavnega štaba general Henrik von Weirh, ki se je rodil v Banatu in je nemškega pokolenja.

MOŽITVENA PONUDEBA V BANANI.

Posestniku velikih plantaz na Kubi, milijonarju Rihardu Carillo in njegovi ženi se je nedavno rodil sin in na dan otrokovega krsta je srečni oče pripovedoval zbranim gostom, kako se je pred letom dni seznanil s svojo ženo.

Živel je dolga leta na svoji plantazi. Porečkomna je srečal belega človeka, kajti njegovi služabniki so bili izključno črnci in domačini. Samota, v kateri je živel, mu je začela sčasoma presedati. Torej je sklenil, da si poišče družico bele polti. V zadregi je bil samo glede načina iskanja žene. Že je hotel vse skupaj prepustiti naključju, ko mu je nekega dne isnila v možgane čudna misel.

Šel je in napisal na listek: "Mlad milijonar, ki se čuti na svoji plantazi skrajno osamljenega, išče tem potom primerne žene. Pogoji, mladost, lepota in živahnost." Pisanje je zaprl v cevko iz kovine in to cevko je porinil v še nezreli sad banane, ki je sporočilo vilenila vase in z njim odšla po svetu.

Carillo je že pozabil na svoj domiselski, ko so mu nekega dne prinesli pismo mladega dekleta iz New Yorka. Deklica se je pisala Allen Morris in je sporočila, da si je kupila nekega opelne banano, v kateri je našla čudno pošto. Pisala je:

"Sem sicer samo skromna prodajalka, vendar menim, da izpolnujem pogoje, ki ste jih postavili: sem mlada, menda tudi zala in dovolj živahna. Če ni bilo to, kar je stalo v banani, mislilno za šalo, me bo vaše pojasnilo močno razveselilo." Tem vrsticam je priložila tudi svojo sliko.

Rihard Carillo je prebral pisemce in si natančno ogledal sliko — vse je bilo po njegovem okusu. Odgovoril je prodajalki z obratno pošto in je priložil ček za vozne stroške ter poslal vse skupaj na naslov dekletovega očeta.

Nekaj tednov pozneje sta si stala ženin in nevesta, ki sta se na ta način seznanila, iz oči v oči. Ugajala sta si, postala sta mož in žena in zdaj se je rodil iz njune zveze prvi potomec.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

a poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

DVE VELIKOMESTNI TRAGEDIJI.

V Parizu sta se pred kratkim odigrali dve tragediji, kateri beležijo francoski listi ne toliko zaradi senzacije, kolikor zaradi osvetlitve velikomestnih razmer in življenja pariskih prebivalcev.

V rue Championnet sta žive-la v srečnem zakonu 31-letni tajnik Andre Vitte in njegova 29-letna žena. Pred kakšnimi tremi tedni se jima je narodil sinček. Pri krstu je dobil ime Andre Pierre.

Ko se je mlada mati vrnila iz porodnišnice domov, je začela dobivati nevtrastenične napade. V nekem takšnem trenutku, ko ni bilo nikogar pri nji, se je spozabila celo nad svojim otrokom. Pograbila ga je z rokami in ga vrgla v veliko lokno na ulico, kjer je dete obležalo mrtvo. Takoj nato je dobila mrti napad in so jo morali odvesti v bolnišnico.

Precej slična tragedija se je odigrala na Montmartnu. Tam je živel 39-letni Leon Lassage, ki je bil zaradi slabih živcev že nekoč v sanatoriju. Stalno ga je mučil strah, da ne bi postal brezposlen in da ne bi mogel prehranjevati svoje družine. V nekem takšnem napadu blaznosti se je ponoči lotil svoje žene, potem pa se je vrgel na dveletno hčerko, katero je zabodel s škarijami. Po tem blaznem dejanju je nesrečnik razbil vse pohištvo v stanovanju in se je hotel obesiti. Samomor so v zadnjem trenutku preprečili ter nesrečnika oddali v opazovalnico za umobolne.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

Peter Zgaga

Ta je iz sodobne Nemčije: Učitelj je vprašal učence, če imajo doma obešeno Hitlerjevo sliko. Z izjemo treh so vsi pritrdili, da jo imajo.

— Zakaj pa pri vas treh nimate Hitlerjeve slike? — vpraša učitelj ogorčen.

— Moj oče, — pravi prvi, — je zaposlen pri zrakoplovbi, in zato imamo na steni obešeno sliko zrakoplovnega ministra Goeringa.

— Moj oče dela v propagandnem uradu, — pravi drugi, — in zato visi pri nas doma slika propagandnega ministra Goebbelsa.

— Kaj pa pri vas?

— Pri nas, — odvrne učence, — pa nimamo obešene ne Hitlerjeve, ne Goeringove in ne Goebbelsove slike. Moj oče je že pet let zaprt, ker pravi, da je komunist. Toda ko se vrne iz ječe, bomo vse tri obešili.

Ali je slučaj ali je usoda? Doslej se ni še nikdar zgodilo, da bi bili istočasno bolni učeniki treh slovenskih dnevnikov.

Lojzeta Pirca od "Ameriške Domovine" je poskušoval a-tomobila, Tone Sabec od "Enakopravnosti" si je (tako mi je povedal neki clevelandski rojak) roko namolil, jaz imam pa v nogi hudiča in pol.

Tovarišema želim, da bi čimprej okrevala. Kako bo z mano, pa ne vem. Po zatrdilu učenih gospodov bova z boleznijo prav do smrti neločljiva tovariša.

Za razne zabave in družinske sestanke so jako primerni prostori nove slovenske gostine v Ridgewoodu.

Rojak Križ, ki vodi to podjetje, je znan rojakom še iz časov, ko je imel gostilno na 116. cesti. Kdorkoli ga obišče, si je lahko svest najboljše gostilne. Njegov naslov je: Alhambra Hall, 788 Woodward Av., Cor. Putnam Ave.

Francija je zgradila proti Nemčiji celo vrsto utrd, ki so znane pod imenom Maginotova črta. Utrdbe so baje nezavzete. Slične utrde so zgradili francoski inženirji ob bivši čehoslovaško-nemški meji.

Po monakovskem "sporazumu" so vse utrde pripadle Nemčiji. Zda se nemško vojaštvo vežba, kako bo nekega dne mogoče razbiti Maginotovo črto. V kratkem bodo Nemci natančno vedeli, s kakšnimi izstrelki se dajo utrde razdejati in kako se je treba nemškim letalom skriti pred protizračnimi topovi.

Prejšnji teden mi je poslala Mrs. Anzič iz New Jersey ček za \$60 s pripombo: — Pa razdeli, Zgaga, in daj polovico društvu "Domovini", ki ob-haja tridesetletnico, polovico pa mladim brooklynskimi tamberašem.

Tako je treba pomagati našim kulturnim društvom.

Med nam jih je sicer le malo, ki bi mogli dati naenkrat tako izdatno vsoto v kulturne namene, toda če bi žrtvoval vsak po svoji moči in zmognosti bi bil našim kulturnim ustanovam obstoj še za dolgo leta zagotovljen.

Kdor drugače ne more, naj se že vsaj udeležuje prirediteljev naših prosvetnih društev in naj s tem zadošči svoji narodni dolžnosti.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
\$ 2.25	Din. 100	\$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 20.50	Lir 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 20.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 1000
\$ 40.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 2000

KER SE ČINE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČINE PODVSEBNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo volja smetov kot spoznaj zavestno, bodi v dinarjih ali v dolarjih po volji.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$	— naroči pošiljati	\$ 5.75
\$100		\$10.00
\$200		\$20.00
\$300		\$30.00
\$400		\$40.00
\$500		\$50.00

Priloge daj v skladu z našimi izplačili v dolarjih.

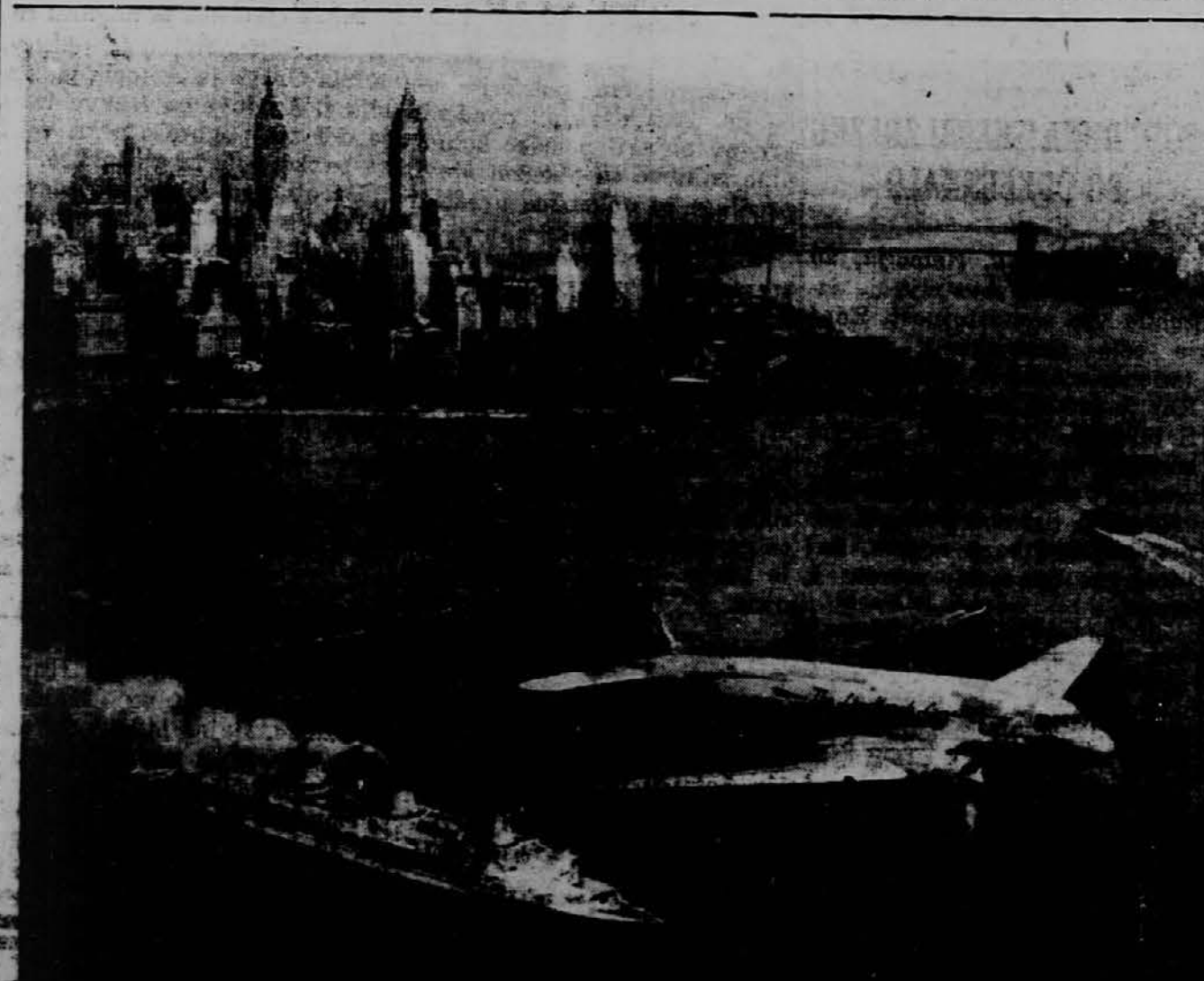
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO.

PAIN-EXPELLER

Uporabljajte imenoma, ki so ga Voli stari in dede uporabljali iz leta 1867 za odpravo vseh bolečin v mišicah. Nobenih si domišljaj. PAIN-EXPELLER s Sidom in ilali pri Vašem lekarnarju.

V SE NAJVEČJE

Na sliki vidite prizor iz newyorskega pristanišča. V ozadju so najvišji nebotalniki, v ospredju je pa "Queen Mary" največja ladja na svetu, nad njo pa največje ameriško letalo.

Kratka Dnevna Zgodba

GEORGE RAHL:

MOLČEČA SOBA

Povedal vam bom neverjetno zgodbo, da se vam bodo lasje naježili, čeprav se tiče samo opremljene sobe v njej je bila ženska oseba. Priznati mi boste morali, da sem strokovnjak glede na opremljene sobe. V dveh letih sem se že osemnajstkrat prselil in poznam deset mladih ljudi, ki nemirno begajo s ceste na cesto, iz tega dela mesta v drugega, samo da bi videli zofo drugačne vrste, drugačne drobnarije in lepše ali slabše izvedene čipkaste prtičke, ki pokrivajo mize. Vsi ti so opremljeni gospodje ko jaz in so konec meseca le zato brezdomci, ker so stresli pepel na preprogo, ker so porabili več luči ali prevrnili vazo, ali niso o pravem času odprli ali zaprli oken, ali ker so prepevali, kadar jim je srce velevalo, ali ker so imeli prijatelje v sobi. pa je gospodinja mislila, da le samotarji smejo plačevati najemnino. Vsi poznajo zofo, ki je nemorabna za ležanje, in kozarec, ki iz njega ne sanjs piti, in pepelnik, ki ga pepel uniči, in peč, ki bi jo smeli kuriti samo s čistili ali z rakom, zakaj, sicer se unajže. Ali pa ste morda že kdaj slišali, da se komu odpovedali sobo, ker je imel vzoren red in je bil za zgled čednosti? A prav to sem doživel, in poslušajte, kako je bilo:

Ko sem bil še dijak, sem bil val kot "opremljen" gospod pri neki gospe, ki je bila take sorte, da sem smel le pri odprtem oknu kaditi. Sicer mi je pa, ko odgovarjala, čim sem se veselil, in pripravljen sem bil, da se koj prvega izselim. Ker je bila še ena prazna soba tu, so je vanjo naselila majhna gospodična, z dežele in je skromno in potrpežljivo odgovarjala na vprašanja, ki jo je z njimi gospodinja o vsem izpraševala. Plačala je najemnino, se preden je videla sobo, povedala svoje ime in je svignila ko miška v svojo sobo. "Nato je ni več slišal. Saj more vendar človek, sem si dejal, ki ima življenje v sebi, povzročati kak šum. Saj se človek vendar kakorkoli pre-

mika in to premikanje se mora slišati, pa se, ko so bile stene tanke in so se vrata slabo zapirala, preproge pa so bile oguljene in obrabljene. A komaj je gospodinja zaprla za seboj vrata, je že nastala tišina, strahotna tišina, ki je legla na človeka, ko klada. Saj je gospodična brez dvoma šla v sobo, je napravila vendar nekaj korakov, je postavila kovčeg na tla, ga je morala izprazniti, ga odpreti in zapreti, skratka, saj je bila vendar živa. Pa nisva z gospodinjo slišali ničesar in sva stala na hodniku, in osupla strmela drug v drugega, dokler me ni gospodinja zapodila v mojo sobo. A ko je zvečer odšla gospodinja z doma, sem se splazil kot tat po hodniku in prisluškoval pri vratih. Gospodična pa ni niti zakašljala, se ni odkašljala, ni premaknila nog, si ni pristavila stola, postelja in zaskripala, papir ni zasumotal in zdelo se je, da tudi ne diha ne. Slednjič sem pogledal skozi ključavnico, misleč, da si je morda prizadejala kaj hudega, a saj mora tudi samomorilka povzročiti kak šum ali ropot? In videl sem senco, ki je sedela na skrajnem robu stola in ki se ni zganila. Saj nisem dosti videl, a vedel sem vsaj, da je v sobi.

Tedaj so se začeli hudi dnevi za gospodinjo. Ni mogla ne spati, na jesti in tudi name je pozabila. Gospodična pa je enkrat ali pa dvakrat na dan sumknila po hodniku, se po tistem izmuznila skozi vhodna vrata, se prav tako spet prikazala, ko duh in v trenutku spremeni svojo sobo v prostor popolne tišine. Nikoli ni prižgala luči, nikoli ni bilo ne kapljice vode na tleh, stoli in miza so stali nepremično tako, kakor jih je bila dobila, ko je najela sobo. Njen kovčeg je še zmeraj nedotaknjen, zaklenjen stal zraven postelje in ona sama ni ničesar zahtevala, ničesar rekla, ni zakašljala, ni niti enkrat kihnila — da bi bila vsaj kihnila, pa bi nam bilo vsem odleglo.

RAZNE VESTI

DOŠMRTNA SOVRAŽNIKA.
Neki grški trgovec je odšel s svojim foksterijem na lov. Pes je zasledil lisico in jo je podil tako dolgo, da sta naposled oba padla v razpoko neke skale v kamnolomu.

V skalni razpoki se je borba med psom in lisico nadaljevala celih dvanaest ur. Napore, da bi rešili psa, so morali naposled opustiti, ker je na zemljo legel mrak. Naslednje jutro je odšel gospodar foksterija k razpoki, iz katere je prihajalo pasje lajanje, dočim ni bilo od lisice nobenega glasu. Psa so utegnili rešiti. Ko so ga nočegnili na prsto, so videli, da je še živ, toda popolnoma izčrpan, lisica pa je ležala mrtva poleg svojega zasledovalca.

NEPOŠTENI POSLI.
Imovitega florentinskega industrijalca Goffreda Viscontija je služinčad strašno izkoristila. Odkar je industrijalec umrla žena, kar je bilo pred sedmimi leti, je živel devetdesetletni milijonar osamljen v svoji vili. Gospodinjstvo mu je vodila kuharica, poleg nje pa je imel še služkinjo. Kuharica in služkinja sta svojega gospodarja v zadnjih treh letih oplenili. Odnese sta mu nakit, vrednostnih papirjev in gotovine za nad milijon lir.

Mož milijonarjeve kuharice je prodal nekemu draguljarju za nad po milijona lir nakita. Na ta način je obudil pozornost juvelirja, ki je prijavil stvar policiji. Nepoštena kuharica, nje mož in tatinska služkinja so zdaj pod ključem.

ZA DVAJSET LET MU JE PODALJŠAL ŽIVLJENJE.
Angležu Williamu Georgu Snowdenu iz Bromeswella je pred več nego dvajsetimi leti rešil in podaljšal življenje neki vojni zdravnik.

Snowdenu je bilo štiri in dvajset let, ko je dobil na bojišču kroglo v glavo. Pobrali so ga ranjenega na fronti in ga spremenili nekega kirurga gre hvala, da je ostal pri življenju. Zdravnik je prebil ranjenemu lobanjo in je žrtvoval kos svoje lastne kože, da je zasli nastalo odprtino.

Po premirju se je vrnil Snowden domov in je dobil službo vrtnarja. Mesto, kjer mu je krogla prebila kost, pa je bilo zelo občutljivo. Nedavno je vrtnar sedel v avtomobilu da bi se odpeljal po poslovnih poteh. Na nekem ovinku se je vozilo zamajalo in Snowden, ki je sedel v kotu, je udaril z glavom ob šipo. Mesto, ki ga je po-

krivala koža iz svetovne vojne, je počilo in Snowden je umrl. Vendar mu je zdravniška spretnost za dvajset let podaljšala življenje.

ŽIDJE IN ARABCI.
Arabski nemiri v Palestini so od ure do ure bolj širili. Britski vojaški poveljnik je te dni ukazal ustreliti tri Arabce, ki so bili obsojeni na smrt od vojaškega sodišča v Haifi.

Oboroženi elementi so vdrli v veliko tobačno tvornico ob cesti Jeruzalem-Jafa, tvornico polni s petrolejem in jo zažgali. Škoda zaradi požara znaša 20 tisoč funtov. Tobakna tvornica je bila last Britsko-ameriške družbe.

Na arabski oranžni plantaži pri Jebni so neznani storilci uničili 2000 oranžnih dreves v židovski plantažni naselbini pri Isdudu pa je bilo uničenih 8000 oranžincev.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščino smotli.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga barvno ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavl. dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI. Naj narodi knjižice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižici so vsa pojasnila in navodila za naseljene. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBEŠTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engli. 236 strani
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan čelni narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis ravnih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJE. 122 strani.
Zanimiv potopis s slikami tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikar. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 88 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in svetovnanstvu. Cena 50c.

KOKOŠEREJA. Sestavl. Valentin Rastinger. 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SRESKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV. BEVATOV EN SREDV. 35 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPŠEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUHARICA. Trda vez. 144 str.
Navodila za kuhanje in skrbnost za in za varno lovo. Cena 75c.

LJUDSKA KUHARICA. Najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATEMATIKA IN GEOMETRIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikar. 190 strani.
Nekaj o algebr, mnogokotnih in elektronskih. Poljudno pisana razprava o teoretični sodarini matematiki. Cena \$1.25

MILITARISTVO. Spisal Anton Povc. 5 slikar. 148 strani.
Knjiga za mladenke in študentje militarstva sploh. Cena \$1.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najzgodnejšega naroda na svetu. Njegove lege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 234 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez...
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavnice, ter železsolivarstvo. Cena \$2.50

ODKRNITJE AMERIKE. Spisal H. MAJAR. Trile deli: 162, 141, 123 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str...
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
V knjigi so opisani predhodniki in idealni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Opis: J. Lavtšar.) 243 strani.
V tej knjigi očuja naš znan potopilec šupnik Lavtšar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVENSKOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 232 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povc. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.
Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretosti; burke in šalji; poskusi; vedelovalna tabela; punktiranje; nastave. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREBODI. 123 strani.
Knjiga je izšla v siločbi Vodnikovih družbo ter vsebuje življenjske pogoje, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod do samostojnosti in svobode. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJŽNICA. 78 strani.
Zanimivosti in ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kmetov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VECAN. Spisal Prosper Mérimée. 60 strani. Cena... 30
Slike najboljših svetovno znanih francoskih pisateljev in najslavnejših književnih življenj.

VOLK SPOKORNIK. (spisal Franc Melko; s 1200) Trda vez. 1.25

VEDNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA. ... 90c

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je razvidno, da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, drugi dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skusite naročnino na pravočasno potavati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imeha so tikana s debelimi črtami, kar so upravičeni objekti tvoj drugo naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vas izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Lashin
- COLORADO:**
Pueblo, Peter Ouliz. A. Saffis
Walsenburg, M. J. Bagar
- INDIANA:**
Indianapolis, Fr. Esparan
- ILLINOIS:**
Chicago, J. Berth
Chicago, A. Pabian (Chicago, Olovo in Illinois)
Joliet, Jennie Samlich
La Salle, J. Speth
Mantoloking, Frank Almagu
North Chicago in Washington, Mark Warkis
- MARYLAND:**
Baltimore, Fr. Voderpive
- MICHIGAN:**
Detroit, L. Plesker
- MINNESOTA:**
Chicago, Frank Goude, J. L. Lashin
Ely, J. J. Lashin
Brainerd, Louis Goude
Gilbert, Louis Voss
Hibbing, John Goude
Virginia, Frank Stravich
- MONTANA:**
Butte, M. M. Spies
Wahpet, L. Olovo
- NEBRASKA:**
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:**
Brooklyn, Anthony Goude
Gowanus, Mark Warkis
New York, Mark Warkis
- OHIO:**
Barberton, Frank Treha
Cleveland, Anton Bobek, Goude, Mark Warkis
Lima, Jacob Bobek, John Spies
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunkle
Youngstown, Anton Kunkle
- OREGON:**
Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:**
Bosmer, John Jevnikar
Broughton, Anton Pavoc
Conemaugh, J. Bravoc
Covendale in okolica, Mrs. Ivana Spies
Export, Louis Spies
Forest City, Mark Warkis
Fr. Siodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Siodnikar
Johnstown, John Spies
Kaysa, Ant. Tashin
Lansdale, Frank Balloch
Midway, J. J. Lashin
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Shelton, A. Hlin
Turtle Creek, Fr. Siodnikar
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:**
Milwaukee, West. A. Hlin, Fr. Siodnikar
Shioyan, Joseph Kunkle
- WYOMING:**
Rock Springs, Louis Treha
Diamondville, Joe Kunkle

Vaša naročnina mora potrditi na svojo knjigo in jo pošljite. Zastopnik vam jo pošlje.

VEDNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

86

"Midva k temu ne bova mogla mnogo storiti, dragi gospod Strasser, kajti vaša hči in moj sin morata kot prosta človeka izbrati spremljevalca in spremljevalko v svojem življenju. Imate popolnoma prav, tega se ne smemo dotikati, temveč moramo pustiti, da gre kot hoče ineti usoda. Toda — zelo bi mi bilo všeč — čudovito lepo bi bilo, moj dragi prijatelj, vendar pa se vam zahvalim, da mojega sina smatrate vrednega postati mož vaše hčere. Toda to mora priti samo od sebe. Nebo naj to dodeli, potem pa se bomo veselili."

S temim prijemom si stisneta roke. Pogledata se z velikimi očmi in resno. Nato pa se Rudolf Strasser utrujen nasloni na svoj stol. Vpadlega, bledega obraza gleda Hermana Falknerja.

"Ne vem, dragi prijatelj, nič kaj dobro mi ni — bojim se, da ne bom več pričakal, da se moja hči vrne," pravi hripavo. Z veliko skrbjo ga pogleda Falkner.

"Moj dragi, stari prijatelj, na to ne smete misliti."

"Pa vendar moram na to misliti. In mislim, da bom bolj pomirjen, ako morem vse, kar želim povedati svoji hčeri, izpisem iz svojega srca. V svoji starosti in svoji boleznini ne smem ničesar odlašati. Da svoji hčeri bom pisal, potem bom gotov, da bo od mene izvedela, kar mora vedeti. To pismo bom vam izročil, dragi prijatelj, predno se moja hči vrne in to pismo ji boste izročili. Toda šele, ko bodo končane vse vnanje formalnosti in ko bo nastopila svojo dedščino, da more v miru brati moje besede in jih sprejeti v se."

"Seveda vam pri tem ne bom oviral, da pišete pismo, že zato ne, ker vas ho to pomirilo. Toda upam, da mi ga ji ne bo treba izročiti. Upam, da vam bo Bog dal še dolg in lep večer življenja, da se še morete veseliti ljubezni svoje hčere."

"To je moja najiskrenejša želja toda veste, da moram biti na vs pripravljen. Pojdite sedaj, dragi Falkner, pustite me samega in prosim, naročite da nekaj ur ne maram biti moten, ker hočem takoj pisati svoji hčeri."

In Rudolf Strasser v resnici napiše dolgo, obsežno pismo svoji hčeri in čuti, da je bolj miren. Pismo izroči Falknerju, da ga hrani in izdela z obema Falknerjema in teto Brigito narč, kaj naj se vse zgodi, da priredijo vrnitev njegove hčere čim najbolj slovesno. Vsi morajo biti deležni njegove sreče. Toda pričakovanje te sreče ga vendar bolj vznemirja, kot pa je bilo zanj dobro. Zadnje dni mu je srce zelo nagajalo. Preveč je prišlo zadnje dni nadenj. Nekega jutra zopet pokliče po telefonu svojega ravnatelja. Počuti se tako slabega, da se boji biti sam. In ko čez nekaj minut Herman Falkner stopi v njegov urad — najde svojega gospodarja in prijatelja mrtvega v naslonjaču pri pisalni mizi. Srčna kap je končala njegovo življenje, ko je čakal na Falknerja.

Umrl je, ne da bi mu bilo treba izvedeti, kako mukopolna leta je njegova hči preživela na gradu Consistelli in da jo je sedaj ogrožala še mnogo večja nevarnost. Mogoče pa so bile njegove misli v smrtni uri s hčerjo v tako tesni zvezi, da jo je njegov duh v njenih sanjah srečal. Mogoče je v svojih zadnjih trenutkih, ko je bil rešen vseh zemeljskih težav, videl dalje, kot pa je sicer dano človeku. Njegova želja, njegova volja in njegovo hrepenenje, vse to je bilo mogoče tako močno, da ga je neslo čez vse zapreke in spremljalo k njegovi hčeri, ki ga je videla v svojih sanjah.

Med nebom in zemljo je mnogo več stvari, kot pa moremo sanjati v svoji šolski modrosti — kajti Dagmar je svojega očeta v sanjah videla, kot je sedaj izgledal, belih las in od starosti razoranih lic.

Herman Falkner je globoko ginjen vsled smrti svojega gospodarja in prijatelja. Takoj je poklical svojega sina in telefoniral po zdravnika.

Zdravnik je moral dognati samo srčno kap. Tudi Werner Falkner gleda zelo potrni na mrliča. Ve, koliko se mu ima zahvaliti in njegovo spoštovanje in hvaležnost odpreta v njegovem srcu globoko bolečino.

Herman Falkner pove svojem sinu, da je Rudolf Strasser najbrže že slutil, da ne bo več doživel vrnitve svoje hčere, kajti izročil mu je pismo za Dagmar, v katerem je vse, kar ji je hotel povedati. To pismo ji bo izročil, kadar bo po vseh predpisih nastopila njegovo dedščino.

Po vsem tem so se Wernerjeve misli povsem obrnile k Dagmar in mogoče je bil tudi Dagmarin protivpliv, da se je v svojih mislih z njim toliko pečala.

Oče in sin najprej preskrbita, da je bilo truplo Rudolfa Strasserja prepeljano v njegovo vilo. Tam so ga položili na mrtvaški oder in gospa Brigita za njim žaluje tembolj, ker je vedela, kako zelo je hrepenel, da bi svojo hčer še videl pred svojo smrtno.

"Nobenega miru ni imel, dokler Dagmar zopet ne prebiva v njegovi hiši," pravi gospa Brigita Wernerju, ki je stari ženi prizanesljivo prinesel poročilo o njegovi smrti.

"Zelo žalostno je, da vrnitve gospodične Dagmar ni več doživel in tudi Dagmar bo zelo žalostna, ker ne bo očeta na čla več živela. Ako je še dobro srčno ljubeznivo bitje, kot nekada, tedaj jo bo očetova smrt zelo potrla," pravi Werner.

Gospa Brigita se trese in vzdihne.

"Kdaj bo zopet prišla v to hišo sreča in kak sončni žarek," vpraša.

Werner prime njeno roko.

"Kadar pride domov gospodična Dagmar, milostljiva gospa. Samo verujte v to, vresničila bo, kar si je enkrat zavzela, zopet bo prinesla sonce, četudi ne več za svojega očeta."

Gospa Brigita si z roko potegne preko oči.

"Če bo le še na to mislila, kako ljubezniv otrok je bila in tako junaška in pripravljena žrtvovati se. Dal Bog, da bi se vrnila tako nežna in vredna ljubezni, kot je odšla."

Wernerjeve oči zažare.

"O tem sem prepričan, kajti kako more biti drugače."

"Ne smete pozabiti, da je bila štirinajst let pod vplivom žene svojega bratrance Egonja in ta žena je v srcu zelo hladna in hladna."

(Dolga prihodnjak)

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreže-
ni boste točno in pošteno. Dolgoletna
skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

:POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA":

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Razne vesti.

V OBLEGANEM MADRIDU.

Kako je v Madridu po 21 mesečnem obleganju? To obleganje je gotovo eno izmed najdaljših, kar jih poznamo iz zgodovine. Prestolnica Španije ni bila niti od daleč pripravljena na usodo, ki jo je zadela in katere prenaša kakor nekaj samo ob sebi razumljivo. Očividno Šveicar poroča o tej stvari prav zanimive podrobnosti.

Španci so se navadili vojne in posvečajo dober del svojega dnevnega časa zabavi. V Madridu obratujejo kinematografi s polno paro. Dnevno vidiš v tem mestu lahko štirideset filmov, ki morajo tu in tam prekiniti predstave zaradi obstrelovanja. Granate udarjajo in bombe eksplodirajo. Madridčani pa mirno gledajo filme, ki prikazujejo kakšno Ano May Wongovo ali Claudetto Colbertovo. Tako prebivalstvo pozablja od časa do časa na to, da stoji "sovražnik" mesta pred vrati. V Madridu pa imajo tudi nad dvajset gledališč v katerih igrajo opere, operete in drame. Najbolj vleče "Sevilski brivec" v drami pa igra španskega pesnika Garcie Lorce. Revije v operetnih gledališčih takisto odvrtače ljudi od skbi in tegob dneva te obljubljajo na plakatih "sijajen program s kolosalnimi atrakcijami."

Samo kdor živi v takšnih razmerah lahko razume, kaj pomenita gledališče in kinematograf v vojnem področju. Vse si želi pomirjenja, hrepeni po nekem nadomestilu, ki jih prinaša življenje. Saj za tisoč nedostatkov in pomanjkljivosti traja že nad leto dni, da ne morejo dobiti civilizisti, niti cigarete. Tramvajski promet stoji dnevno med 3. in 5. uro.

ZA JESENSKO IN ZIMSKO SEZONO IGRE

Edda, drama v 4. delu	60
Maria, Semej v Richmondu, 4. dejanja	30
Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih	45
Tenčkovci selje na Miklavjev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	60
S. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro (Čapek), v. 45	
Revizor, 3. dejanje, tres vesnata	70
Vrtinec, drama v 3. dejanjih	45
Za krst in svatbo, igra v 6. dejanjih	35
Ljudski oder:	
5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja	60
11. sv. Zapraviljivo	60
12. sv. Skopoh	60
Zbirka ljudskih igar:	
3. snopč. Mila pod soncem, 3. v.	60
13. snopč. Vostalka, 3. v. Martje	30
14. snopč. 3. v. Baklja, 3. v. Matka	30
15. snopč. Turki pred Dunajem	30
16. snopč. 3. v. Just; Ljubec	30
17. snopč. 3. v. Just; Ljubec	30

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18. ST., NEW YORK

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

mo se vnanji zidovi. Reševalna moštva odnašajo iz podrtin vse, kar je porabno. Ponoči se oglašata topniški ogenj in v bližini slovite Puerte del sol se zbirajo na nerazsvetljenih ulicah gruče ljudi, ki debatirajo v temi kakor so diskutirali prej v razkošno razsvetljenih kavarnah veliki gospodje. Kadar začne topovsko streljanje ponahavati se Madrid odpravi spat in z naslednjim dnevom napoči nov datum njegovega obleganja.

BRITSKA LEGIJA NE BO POTREBNA.

V Berlinu so se predstavniki nemške in čehoslovaške vlade zedinili, da se opusti ljudsko glasovanje v zasedenih predelih po nemški vojski. Zaradi tega je postala mednarodna policija v teh krajih odveč. Angleška vlada, ki je ponudila za vzdrževanje miru in reda v glasovanih občinah 1200 članov Britske legije, je legionarje že odpustila domov.

VAŽNE SPREMEMBE V ČSL. DIPLOMACIJI.

Kakor poročajo iz dobro poučenih virov, je pričakovati v čehoslovaški diplomaciji več korenitih sprememb. Govori se, da bo dosedanji čsl. poslanik pri pariški vladi Osusky prenešen v Washington, londonški poslanik Jan Masaryk pa bo zvan k znanjem ministru v Pragi.

TRIKRAT POROKA V ENI IN ISTI CERKVI.

Drugi sin italijanskega ministrskega predsednika Bruno Mussolini se je oženil dne 28. oktobra v Rimu. Poroka je bila v cerkvi, kjer je bila svoj čas poročena Mussolinijeva prvorojenka Edda z grofom Ciano, in kjer je stopil pred oltar najstarejši Mussolinijev sin.

PALAČA SPORTA V RIMU.

Agencija Stefani poroča, da bodo v Rimu zgradili sportno palačo. Tehnični načrt so odo-

brili člani odbora za olimpijado v Italiji in je pričakovati, da bo zdaj potrjen tudi na odločilnih mestih. Poslopje bodo zgradili v rimski četrti Flaminio. Dovoljeno bo do otvoritvene svetovne razstave v Rimu.

USODA 177 TISOČ ČESKIH UČENCEV.

Praško prosvetno ministrstvo objavlja statističen pregled o izgubah, ki so zadele česko šolstvo zaradi skrčenja državnih mej. V odstopljenih krajih se nahaja 283 českih meščanskih šol, 1329 českih šol, 40 zasebnih šol, 695 javnih in 220 zasebnih otroških vrtcev. Te šole so imele 5065 razredov, 6208 učiteljev in 166.842 učencev. Okoli 140 tisoč českih učencev bo moralo posledje pohajati nemške šole, okoli 27 tisoč českih otrok pa pride v poljske šole.

Tudi srednje šolstvo beleži znatne izgube. Pod Nemčijo pride v okupiranem ozemlju 9100 dijakov, pod Poljsko pa 2 tisoč dve sto. To število pa še ni popolno. Strokovnjaki so izračunali končno število českih šolskih otrok, ki ostanejo zaradi razkosanja ČSR izven državnih meja: to število doseže 177 tisoč učencev.

ŠTORKLJIN BRZOJAVNI URAD.

V Italiji so zelo iznajdljivi, če gre za razmnoževanje. Nobena država si tako ne prizadeva pomnožiti števila prebivalstva, kakor Italija, kjer je dobrodošlo vsako sredstvo, samo da se število porodov dvigne. Preko samskega davka in posebnih nagrad družinam, s kopico otrok, so prišli na novo idejo in sicer na okrasne brzojavke, ki jih lahko pošiljajo roditelji brezplačno vsem svojim prijateljem in sorodnikom ob rojstvu novega potomca. Brzojavka je iz močnega papirja kakor dopisnica in na njeni zunanji strani, kamor ni treba prilepiti nobene znamke, je slika leteče štorke z napisom:

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE
PARNIKOV
SHIPPING NEWS

4. novembra:	Queen Mary v Cherbourg
5. novembra:	Saturnia v Trst
6. novembra:	Paris v Havre
7. novembra:	Europa v Bremen
8. novembra:	Nieuw Amsterdam v Boulogne
9. novembra:	Hamburg v Hamburg
10. novembra:	Columbus v Bremen
12. novembra:	Normandie v Havre
13. novembra:	Conte di Savoia v Genova
14. novembra:	Aquitania v Cherbourg
15. novembra:	Bremen v Bremen
16. novembra:	New York v Hamburg
18. novembra:	Queen Mary v Cherbourg
19. novembra:	Rex v Genova
20. novembra:	De France v Havre
21. novembra:	Hansa v Hamburg
22. novembra:	Europa v Bremen
23. novembra:	Vulcania v Trst
24. novembra:	Normandie v Havre
25. novembra:	Aquitania v Cherbourg
26. decembra:	Champlain v Havre
27. decembra:	Queen Mary v Cherbourg
28. decembra:	Conte di Savoia v Genova
29. decembra:	Hamburg v Hamburg
30. decembra:	Normandie v Havre
31. decembra:	Aquitania v Cherbourg
1. januar:	Bremen v Bremen
2. januar:	New York v Hamburg
3. januar:	Rex v Genova
4. januar:	Queen Mary v Cherbourg
5. januar:	Paris v Havre
6. januar:	Hansa v Hamburg
7. januar:	Normandie v Havre

"Štorcljin brzojavni urad." Spodaj pa stoji: "Vsem sorodnikom, prijateljem in znanem. V brzojavki je mesto za o- značbo naslova staršev in datum otrokovega rojstva z nav- vedbo ure. Razen tega je v nji natiskano sporočilo: Sem že srečno tu. Papa in mama sta vesela. Spodaj pa je še prazna vrstica za novorojenčkovo ime.

V stoterih slovenskih domovih
boste našli to knjigo umetni-
ških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Sloveni-
je in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-
tisku na dobrem papirju vas
stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjako jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK